

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Közgazdasági viszonyaink

1912-ben.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara tudvalevően minden évben terjedelmes kötetben számol be az elmúlt év közgazdasági viszonyairól. Az 1912. évről szóló jelentés a napokban került nyilvánosságra. Kissé elkésve, mert a rengeteg adathalmaznak rendszerint a nyár közepéig tartó összegyűjtése közben elhunyt *Perjéssy* László titkár. Azóta azután az adatok feldolgozását a kamarai iroda összetörölődött munkái hátráltatták, utóbb pedig a terjedelmes könyvnyomda-technikai előállítás igényelt hosszabb időt. Az Évkönyvet *Szabó* Gyula kamarai titkár nagy szakértelemmel és alapos-sággal állította össze. Terjedelme mintegy 180 oldal.

A beszámolás a kamarát néh. *Perjéssy* László elhalálozásával ért gyászeset felemelésével kezdődik, kegyeletes szavakkal áldozva az elhunyt titkár kiváló érdemeinek.

A kamara munkásságáról következőnek azután adatok, hogy a kamara irodája elintéztet 5263 ügydarabot, 50000 körüli érdekeltségének törzkönyvi nyilvántartásában keresztülvezetett 6256 változást, tartott 30 különböző ülést, 69000 koronás költségvetése keretében 10000 koronát áldozott ipari és kereskedelmi közcélokra, eltekintve attól, hogy maga a kamarai adminisztráció is köz-célokot szolgált. Fontosabb szerepe volt a kamarának a *vámoriparról* szóló törvénytervezet, az *építőipari* törvénytervezet, az *árstatisztika* újjászervezése s a *nemes fémek* jelzése tárgyában tervezett rendeletek véleményezése körül. Emellett négy miniszterium vette állandóan igénybe a kamara véleményező tevékenységét az iparosok és kereskedők érdekeit érintő konkrét kérdésekben. Felterjesztéseket tett a kamara: a *vasúti személydíjszabás* felemeléséből eredő káros hatások mérséklése ügyében, *új vonatok* kieszközlése tárgyában, a *kézműipar-fejlesztés* új rendszerének életbeléptetéseért, az *adóreform* elhalasztása érdekében, a *munkásbiztosítási törvény* revíziójáért, lépéseket tett a kamara a szegedi második felsőkereskedelmi iskola létesítése ügyében, a szegedi paprikakereskedelmek érdekeinek megóvására és sok más, a gyakorlati életet érintő kérdésekben. A kamarai tagok közül 8-an 13 esetben léptek fel önálló indítványokkal.

A kerület közgazdasági viszonyainak általános jellemzése következik ezután, mely megállapítja, hogy évtizedek óta

nem volt a magyar közgazdasági életnek oly küzdelemteljes esztendeje, mint 1912. Ismerteti a már 1911. év végén érezhetővé vált pénzdrágaság hatását, a Balkáni háború izgalmi által teremtett helyzetet s azután így folytatja:

Most, amidőn a beszámolás sorait írjuk, vége van már a Balkán-háborúnak s remélhetőleg a külpolitikai bonyodalmaknak is. A harcoló felek temetgetik a halottaikat s köztöztetik a megmaradtakat sebeit, de nem tudni még: reális értékekben ki mit nyert s a nagy áldozatokkal felérnek-e az elért eredmények.

E tekintetben talán mi vagyunk még a legnagyobb bizonytalanságban, valjon mi fogja kárpótolni kibickedésünk mérhetetlen áldozatait: a rombolást, mely közgazdasági életünket érte, a hadkészségnek több száz millió korona rendkívüli kiadást okozó költségeit s azokat a károkat, melyek sok más vonatkozásban értek bennünket.

Egy reménységünk talán indokolt: az nevezetesen, hogy a Balkánon beállott kerületi változások s az itt keletkező új gazdasági élet részünkre újabb kereskedelmi összeköttetések alkalmait teremtik meg, melyek kihasználására nekünk volna a szomszédság révén a legtermészetesebb jogcímünk. E célból *erőteljes szervező munka* volna szükséges, mert a nyugati államok forgalomhódító munkálkodása már megindult, melyet céltudatos és a kiviteli iparunk és kereskedelmünk versenyképességét növelő intézkedésekkel, (főként szállítási tarifa kedvezményekkel) ellensúlyozni kellene.

Visszatérve a múlt évi közgazdasági helyzetünk általános jellemzésére, megkivánjuk állapítani még, hogy habár a lefolyt válságos idő rendkívül sok áldozatot követelt, mégis bizonyos megnyugvással láthattuk, hogy pénzügyeink, ipari és kereskedelmi vállalatunk legnagyobb része szívós kitartással képes volt leküzdeni az elébe tárult nehézségeket.

E megnyugtató jelenség előidézésében része volt annak a szerencsés körülménynek, hogy *mezőgazdaságunk* az utóbbi egymás után következő években kielégítően jó terméseredményt produkált s az 1912. évben is elég kedvező volt a termés ahhoz, hogy a nép vásárlási képessége a szokott keretekben érvényesülhetett. Ez a körülmény nagyban hozzájárult ahhoz, hogy iparunk és kereskedelmünk könnyebben viselte el a csapásokat, miket a viszonyok reá mértek.

Kereskedelmünk a konjunkturából eredő bajokon kívül a kereskedelmi és hiteltörvényeink fogyatékoságait, a kö-

zönség körében még mindig helytfoglaló kereskedelemellenes irányzatot, külkereskedelmünkben a kellő vasúti szállítási kedvezmények hiányát érezte az elmúlt év folyamán is.

A főntebb említett válságos helyzetből kifolyólag rendkívül nagy volt a fizetéseképtelenségek és csődesetek száma s eltekintve attól, hogy rengeteg vagyon prédálódott el a csőd eljárás káros rendszeré folytán, — a helyüket szilárdan megálló üzletek is nagy károsodásnak voltak kitéve a kényszerűségből felosztott üzletek s a csődtömegek tárgyainak kiárusításából kifolyó verseny miatt. A tisztességtelen verseny valóságos tobzódását kellett látnunk: százával keletkeztek az alkalmi üzletek s ezek reklámjai a gyors árusításra ingerlő eszközök mindenikét kimerítették. A tisztességtelen verseny ellen való védekezésről készülő törvény megalkotása ezért nagyon sürgős feladat lenne. Sürgős volna a csődtörvény reformálása is.

Gyáriparunk már az év kezdetén nehézségekkel küzdött, mert a hiteleszők már ekkor erősen meg voltak szorítva. Az előző év kedvező konjunkturáiból eredő rendelések azonban még megfelelően foglalkoztatták a vállalatokat. A nagy krízis itt is megfelelő hatásokat ért el s nem egy vállalatunk volt kénytelen az üzemet beszüntetni. Még azon vállalatok is, melyeket a hitelviszonyok nem érintettek, üzemredukcióra voltak kényszerítve az általános üzlettelenség folytán.

Ez okoknál fogva rendkívül érezhető volt a *munkahiány* és ebből eredőleg azután a *munkásmozgalmak* is csaknem teljesen elnémultak, mert az idő a munkások gazdasági helyzetének javítására nem volt alkalmas.

Kézműiparosaink is az általános bajok hatásait szenvedték. E mellett őket különösen az építkezéssel kapcsolatos szakmákban még az a baj is érte, hogy a pénz drágulása folytán az építkezési kedv teljesen alászállván, az év második felében már ugyszólván alig akadt munkájuk. Súlyos panaszait hangoztatják kézműiparosaink a jelentéktelen vásárok túlnagy száma ellen és különös sóvárgással várnák már az ipartörvény-reviziót és a munkásbetegségélyezés ügyeinek reformját.

Az *iparfejlesztés* terén előrehaladás semmi sem történt. Erre természetesen az állami egyéb szükségleteink gondozása közben a múlt év folyamán nem kerülhetett sor.

Közlekedésügyünk fejlesztése is hátramaradt az ismert viszonyok követke-

tében. A Duna—Tisza csatorna ügye, a Maros hajózhatóvá tétele, a szegedi, ujvidéki, palánkai télikikötők kiépítése, melyhez kerületeink víziközeledésének óriási érdekei fűződnek, a megvalósulás szempontjából szóba sem kerülhetek. Vasutközeledéseink a normális keretekben fejlődött ugyan, de gyökeres beruházások a kerületünket érdeklően nem történtek. Elmaradt Szabadka állomás kibővítése is. Kereskedőinket és iparosainkat károsan érintette a magy. kir. államvasutak személydijszabásának 1912. június 1-én történt fölemelése. Az új dijszabás nemcsak a kereskedőknek teszi drágábbá üzleti ügyeikben az utazást és utaztatást, de károsan hat az egyes vidéki gócpontok kereskedelmére annyiban is, hogy a szomszédos forgalmu viszonylatban az utazás 40—50%-kal is drágulván, a nép kevesebbszer keresi fel szükségleti beszerzési céljából a városokat.

A pénz és banküzleti viszonyok a lehető legkedvezőtlenebbek voltak, mert a rendkívüli pénzsűke és a pénzdrágaság, valamint a hitel megszüntetések csaknem türhetetlen helyzetet teremtettek.

A jelentés ezután áttér a birtokviszonyok, munkaviszonyok, mezőgazdasági terményeredmények, az ipar és kereskedés egyes ágaiban tapasztalt állapotok, az ipari és keresk. szervezetek működésének ismertetésére, a szakoktatás, a közlekedés, posta, táviró, telefon ügyei körül felmerült kívánságok tárgyalására, mely részekből alkalmasszerűen külön szemelvényeket fogunk még közölni.

Az esperanto.

Azt hiszem, nem cselekszem rosszul, ha a nemzetközi nyelv kérdését ismét felvetem. Mert bármilyen világeseményről beszélünk, idők multával minden csakhamar feledésbe megy. Tehát nem is csoda akkor, hogy olyan eszmét, amelyet sajnos nálunk Magyarországon olyan kevesen ismernek s akik tudják is a nemzetközi nyelv lényegét és célját, közönyvel, idegenkedve fogadják. Mert nálunk, ami új, csak divat. A divat pedig szezonos, ma ilyen, holnap egészen más kiadásban bukkan föl a látóhatáron. A konzervatív emberek azt hiszik, hogy idővel újabb és újabb nyelvek, avagy e most létező világnyelv megváltoztatásának lesz kitéve s értékét veszítve egyszerűen eltűnik.

Számosak az ilyen ellenvetések. Minek nekünk esperanto? Ősapáink is megvoltak nélküle. És a stb. . . .

Mindezekre a felelet a következő: a nemzetközi nyelv gondolata magában is eszményileg szép: olyan eszközt konstruálni, melynek segítségével minden náció megérti egymást anélkül, hogy a saját féltve őrzött kincsét, nemzeti nyelvét föl kellene áldoznia. A nemzetközi nyelv hívei azt akarják, hogy a tudomány, technika és a kereskedelem mai nemzetköziségével szemben ne álljon rettenetes ellenmondásként, egyre több és több nyelv, hanem hogy az a már meglevő nemzetközi érintkezés megkapja méltó eszközét az egységes internacionális nyelvet. Továbbá meg akarja szüntetni az emberek között uralkodó siketnémaságot, azután, hogy megszűnjék végre az a rettenetes energia-pazarlás, amit a sok és nehéz idegen nyelv megtanulása okoz, azt

akarják, hogy ez az óriási energia-mennyiség produktív célokra legyen fordítható.

Sokan vannak, akik azt mondják, hogy szép, szép a világnyelv kérdése, de az a baj, még a különféle nemzetek természetüknek megfelelően ejtik ki és alakítják a szavakat. Ezt az ellenvetést megdöntötte a gyakorlat.

Az esperanto huszonöt éves. Huszonöt év nem nagy idő, de egy negyedszázad mégis elég ahhoz, hogy próbára tegyen egy műnyelvet. S ime az esperanto kiállotta a kritika, a kicsinylés tűzpróbáját; erőteljes ifjúvá növekedett, ma 18 millió hívőt számlál. Már ez a szám a jövőjét biztosítja. Miként a föld minden részébe betolakodik ez a sárga veszedelem és pusztító tűzként terjed mindenütt, a világ minden városát martalécul ejtve, a mult hónapban eljött hozzánk is. Számosan akadtak itt Ujvidéken, kik megértve a nemzetközi nyelv sokoldalú hasznát és nagy jelentőségét, beállottak az esperantisták nagy táboraiba s a nemzetközi nyelvet megtanulva, a fáradság gyümölcsét élvezik.

Ez a nagy siker, eredmény többeket fölbátorítva arra a meggyőződésre juttatta, hogy a városunkban tartózkodó Kardos Béla esperanto professzort még egy havi tartózkodásra kényszerítse, tanfolyamát megismételve alkalmat nyújtson azoknak, akik e nyelv megtanulásával hívei akarnak lenni az esperanto nyelvnek.

Fel tehát a munkára! Legyünk bárcsak úttörői annak a munkának, amely minket a világ népeihez közelebb visz, de lelkesítsen az a tudat, hogy parányi részünk lesz és volt benne.

A tanfolyamok a következő sorrendben tartanak: Felnőttek tanfolyama f. hó 14-én veszi kezdetét a polgári leányiskola emeleti rajztermében minden hétfő, szerda és szombati napokon.

Haladók szerdán és szombaton 5—6-ig. A kezdőknek az említett napokon 6—7-ig.

A két nemei ifjuság számára külön tanfolyamok vannak.

A tanfolyam díja 10 korona, minden további családtag és tanulók 6 koronát fizetnek.

Jelentkezni lehet Ábrahám János könyvkereskedésében Kossuth Lajos-utca 39., ahol bővebb felvilágosítással szolgálnak.

H I R E K.

Meghívó. A M. Kir. Kereskedelmi Múzeum a háború befejezése után több szakembert küldött le a Balkán félszigetre, hogy az ottani gazdasági és üzleti viszonyokat tanulmányozzák. Ezen kiküldöttek most az ott szerzett észleletekről helyszíni fényképfelvételekből készített vetített képek bemutatása mellett felolvasásokat tartanak. A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara meghívása folytán Ujvidéken a következő 4 előadás fog megtartani: 1. Január 11-ikén Balkányi Kálmán dr. a magy. bosnyák hercegovinai gazdasági központ igazgatója: „Bosznjáról és Hercegovináról és az annektált tartományok gazdasági jelentőségéről”. 2. 18-ikén Schneider Sándor dr., a magy. kir. kereskedel-

SALVATOR kiváló bór- és lithiumorvosság
gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségről, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapheló évdényvízkereskedésében és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

mi múzeum központi levelezője: „Szalonikiról és Uj-Görögországról”. 3. 25-ikén Fülöp Sándor, a magy. kir. kereskedelmi múzeum titkára: „Üszkőbről és Uj-Szerbiáról”. Február 1-én (Vasárnap) Wangel Jenő, a magy. kir. kereskedelmi múzeum belgrádi levelezője: „Szerbia mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyairól általánosságban”. Ezen közérdekű előadásokra, melyek mindenkor vasárnap d. e. 11 órakor az „Apollo” városi mozgószínházában fognak megtartani, minden érdeklődőt tisztelettel meghívunk. Hölgyek megjelenését is szívesen látjuk. Belépti-díj nincs. Az „Ujvidéki Lloyd”.

Az ujvidéki tüdőbeteg gondozó egyesület december havi működése. December folyamán 4 beteg jelentkezett és pedig I második szakbeli férfi, I középiskolai tanuló, kit iskolaorvosa utalt be és 2 gyermek, kik egészségesek ugyan, de környezetükben veszélyeztetve lévén, megfigyelés alá vettek. A régebbi jelentkezettek közül 17-en jártak be rendszeresen. Első lakás látogatás történt 4 esetben, ismételt lakás szemléket a téli időszakban sűrűn rendeltünk el és több ízben kellett bizonyos egészségügyi ártalmakra figyelmeztetni a gondozottakat. Természetben segélyeztünk 12 egyént 750 liter tejjel, 62 kiló kenyérral, lakbérsegélyt osztottunk 8 egyéneknek 94 koronát. Specifikus kezelés alatt áll 5, fertőtlenítést végeztettünk 5 esetben, elhalálozás 6 esetben lakásváltoztatás miatt. Dr. Wagner.

Áthelyezés. Szemző István vm. főipán Kuluncsics Viktor tb. főszolgabíró a közszolgálat érdekében Ujvidékre helyezte át.

Nemeskeblű adomány. Dr. Havas főgimn. tanár, elhunyt Dr. Kamenitzky Sándor ny. járásorvos és tb. vm. főorvos hagyatékából 20 koronát adományozott az önk. tűzoltó egyesületnek.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 1—9-ig bejelentett születések 23, még pedig 14 fiú, 9 leány; meghalt 21.

Senki sem képes utánozni a Kathreiner-féle Kneipp malátakávé!

Amde sok esetben a csalódásig híven utánozzák a Kneipp plébános arcképével ellátott ismert csomagokat.

Ezen azért ne hagyjuk magunkat a bevételezésnél megőrzésért és utasítsunk vissza minden utánsort!

Minden, ami nem Kathreiner, különösen pedig a súly szerint ki-mért árú, még ha potomon áron vesztegetik is, túllontúl drága.

A Korzó Mozi jan. 10. és 11-i előadásainak műsora: 1. Nyitány. 2. Pathé hirdó, term. 3. Montseiny lejtőn, tudományos (színes). 4. Nárcisz és a nagybácsi, humoros. 5. A kilenc ujj, orosz dráma 2 részben. 6. Babtiste elvesztette a kutyáját, bohózat. 7. Jeanne d' Are, vagy „Az orleansi szűz”, dráma 2 részben.

Az ujvidéki izr. nőegylet e hó 17-én Ada Adrienne énekművésznő és Dienzl Oszkár zongoraművész közreműködése mellett a Kovács szálló vigadótermében táncdalgyűjtő hangversenyt rendez. A jótékony célra való tekintettel, felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Vállalkozók vigyelmébe. A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében Ujvidék vasuti állomás teheráruraktárában e hó 29-én fognak nyilvános árverésen azonnali készpénzfizetés mellett eladatni.

Ada Adrienne énekesnő művészi sikereiről a múlt héten is a legnagyobb dicséret és elismerés hangján referált a fővárosi sajtó. Nem csoda tehát, hogy az izr. nőegylet folyó hó 17-én tartandó hangversenye iránt, melyen Ada Adrienne közreműködik, oly nagymérvű érdeklődés mutatkozik. Belépő jegyek Kuborczy cukrászdájában és a hangverseny estjén a pénztárnál kaphatók.

Álarcos bál. Rosenberg Ármín jónevű okl. táncmester ma vasárnap. jan. 11-én esti 8 órakor nagy álarcos bált rendez. Belépti díj 1 k. — Ugyanott d. u. 3 órakor Rosenberg Ármín rendezésében gyermek-bál is lesz 40 fillér belépti díj mellett.

Köztudomásu, hogy a csukamájolajat semmi sem pótolhatja, mert mitsem emészt a gyermek könnyebben, mint a tiszta csukamájolajat. E könnyű emészthetőségben rejlik a titka az olaj tápértékének, ezért tehát nem mást mint Zoltán-féle Csukamájolajat adjunk a gyermeknek. Üvegje 2 korona Zoltán B. gyógyszerteráiban Budapesten és a gyógyszerteráiban.

Az Apolló. Egész Ujvidék városa már izgatottan várja az Apollóban e hó 12, 13. és 14-én bemutatásra kerülő legnagyobb szabású vigjátékot, a „Kék Egér”-et. Ez a darab az egész külföldön óriási sikert aratott. S így Budapesten is 300-nál több előadást ért el. Remélhetőleg nálunk Ujvidéken is telt házat fog biztosítani az Apollónak, mert jelenetről-jelenetre kacagásra ingerli a nézőt.

Nagy idők tanuja. Csik Jakab, a szabadkai takarékpénztár nyug. főkönyvelője, aki a 48-as szabadságharcot mint huszár főhadnagy végig harcolta, a torontálmezei Orciban, ahol leányánál volt vendégségben, 88 éves korában meghalt.

Tíz gyönyörű művészi képpel egy egész lakás arculatát meg lehet változtatni. Jóformán ingyen juthat ilyen tíz művészi kép birtokába, ha eziránt egy levelező-lappal a Képes Hét kiadóhivatalához (Bpest, V. Visegrádi-u. 13. a) fordul.

Villamáram a vasutihidban. Érdekes esetet írnak meg Zentáról. A napokban az esti órákban jelentést tettek a rendőr kapitánynak, hogy rövid félóra alatt már a hatodik ló fordul fel és esik össze a hidon, mert a hidpadló kavicsai kikotródtek s így az alapjukat képező vasgerendák a rajtuk vezetett villamos dróttal árammal tellitettek s így a vaspatkós lovak azon nem bírnak keresztül haladni. A kapitány azonnal kikapcsolta a hidból az áramot s azonnal hozzáfogtak a kitaposott kőpadló javításához, nehogy az eset megismétlődjék.

Uj vasuti összeköttetés Szerbiába. A szegedi kereskedelmi és ipar kamara még december 9-én tartott teljes üléséből kifolyólag, felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben az új szerb vasutervekre való tekintettel, felhívta figyelmét egy Báziasnál létesítendő vasuti hid nagy fontosságára. Ez a hid ugyanis közvetlen összeköttetést teremtene a magy. kir. államvasutak és Szerbia keleti és Bulgária északnyugati részének vasutai között, ami annál fontosabb, mert a létesítendő szerb vonalak mentén vannak Szerbiának erdőben és ásványi kincsekben leggazdagabb vidékei, így különösen a Dobra és Zajacsár közötti barna széntelepek, a Bor vidéki rézbányák, Majdanpek környékén pedig a réz, kovand és vasérctelepek. A kamarának ez a felterjesztése meghallgatásra talált, amennyiben a kereskedelemügyi miniszter január 2-án kelt leiratában hivatalosan közölte, hogy a bázias vasuti hid ügyében a szükséges előmunkálatokat megindította és gondoskodni fog róla, hogy a hid ügye a szerb tárgyalások anyagába felvéssék.

Fay valódi sodeni ásványpasztillája csaknem 3 évtized óta bevált köhögés, rekedtség s a légutak hurutja stb. ellen.
Fay valódi sodeni ásványpasztillája — s csakis ez! készül az ismert, Soden községi 3. és 18. sz. forrásnak régóta rendelt gyógyítóvizéből.
Fay valódi sodeni ásványpasztilláját határozottan kérje, ha csakugyan e források hatásos sójából készült pasztillát akarja kapni.
Egy doboz 1 K 25 filléért mindenütt kapható.

Nyílt-tér.

Feltalálók!

Mérnökünk f. hó 11-én, vasárnap Ujvidéken,

a „Grand Hotel”-ben a jelentkező feltalálókknak bármely szabadalmi és értékesítési ügyben díjtalanul és készséggel felvilágosítással szolgál. Elfogad értékesítési megbízást 20% ellenében, jelentkezést az Állandó Szabadalmi Vásárra és VI. kontinentális értékesítési körutazásra.

Áron és Molnár

szabadalmi és értékesítési osztálya,
BUDAPEST, József-körút 9. szám.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

40 koronáért 10 drb. legújabb dupla lemezzel kitűnő

Beszélő gépet

küld

Truppel Béla

hangszertelepe

Ujvidék,
Duna-utca 17.

Telefon: 370.

STEFANOVITS

Kávét!

GRAND
HOTEL

ESPLANADE

= NAGY =
SZÁLLODA

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkel szemben.

250 szobával.

penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok.

Rózsadomb parkos (tövében). — A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt — pulgári árak. — Uri és női fodrász a házban. —

BUDAPEST,
III. ZSIGMOND-U. 38-40.

Telefon 130-35.
6 peronyire a nyugati és déli vasút pályaudvaroktól.

6 emeletes szálloda

Elsőrangú étterem és kávéház.

Szives pártfogást kér Pallai Miksa, igazgató tulajdonos.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótlámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanyleteleken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél. Budapest. VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Dr. Deák Imre fogorvos műtermének 10 éven át való vezetésétől visszalépve,

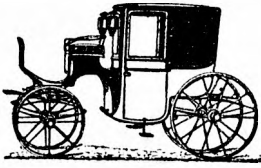
Kossuth Lajos-u. 28. sz. a.

nyitottam meg önálló műtermemet.

Mint eddig, ezentul is, a fogászat terén szerzett elméleti és gyakorlati tudásom, lelkiismeretes munkával töreksem a t. közönség további bizalmát biztosítani.

Tisztelettel **Blaschko Ede.**

Telefon 134.

Arégyzék
ingyen és
bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár.

Reich Mátyás és Lebherz Károly
UJVIDÉK, (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági

kocsik, mentő- és halottas kocsik,

omnibuszok és luxus-szánkók, a

legegyszerűbbtől a legfinomabb ki-

:: vitelig, állandóan készletben. ::

MOMIROVITS P.

férfi, női és gyermekruha üzlete

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 27.
(Stefanovits L. fia) házában.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan átalakított s megnagyobbított üzletemben, állandóan nagy készletet tartok a legújabb divatú, elegáns s finom kivitelű férfi, női s gyermekruhákban.

Különösen felhívom szives figyelmét női kosztümök, pongyolák, blousok s aljakra továbbá igen jutányos árumra s minden tekintetben legfigyelmesebb s szolid kiszolgálásomra.

Mindennemű tévedés kikerülése végett, kérem igen tisztelt vevőimet, hogy címemre ügyelni sziveskedjenek, mert nem a régi helyiségben vagyok, hanem üzletem Kossuth Lajos-utca 27. szám alatt Stefanovits L. fia házában létezik.

Porosz szén és porosz coax

elsőrendű minőség, versenyképes árban kapható:

BAUER GYULA cégnél
Ujvidék, Uzsopaszka-utca 5. szám alatt.

Minden mennyiség
hához szállítatik.

TELEFON 147.

TELEFON 147.

2172. szám. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. II. 1158. számú végzése következtében Dr. Kovács Bódog ügyvéd által képviselt Pieper Nikolas javára 134 k. 90 f. s jár. erejéig 1913. évi október hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 730 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m. bádóg és öntöttvas edények, bolti állványok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 1874. számú végzése folytán 134 kor. 90 fill. tökekövetelés, ennek 1913. évi március hó 26. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 60 kor. 40 fillérből biróilag már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken, Duna-utca 30. sz. a. leendő megtartására 1914. évi január hó 17-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken 1914. évi január hó 4-én.

Horváth,
kir. bir. végrehajtó.

Állást keres.

Intelligens. jó megjelenésű, 25 éves, nős, gyermektelen jobb iparos, magyar, német és szerb nyelv ismerettel és jó írással, Raktárnoki, Pénzbeszedői vagy ehez hasonló más bizalmi állást — némi ovadékkal — azonnali belépésre keres. Cim a kiadóhivatalban.

Löwinger Divatáruháza Ujvidék.

Főtér, (Wagner Testvérek palota.)

Speciális ujdonságok angol és francia nőiruha kelmékben és Lyoni selymekben. Párisi kiváló ujdonságaim:

ESTÉLYI és BÁLIRUHÁKRA
ESTÉLYI és BÁLIKÖPENYEKRE

teljes választékban beérkeztek.

A kedvelt puha, omlós, a jelenlegi divatnak megfelelő báliruha anyagok

Gázé Velour

Gázé Voile

Gázé Crep

Gázé Crepon

Crep Charmeux

Crep de Chine

Crep Broché

Crep mille fleurs

Papillon

Matlassé

Moiré figuré

Japonais

Különleges
női fehérmű,
teljes kelengyék,
vászna,
fehérárak,
asztalneműek.

Női- és leánykötény
különlegességek.
Fejkendők,
vállkendők és
zsebendők.

Kérem
kirakataim
megtekintését

Függönyök,
terítők,
szőnyegek,
valódi perzsa s smirna.
Paplanok,
takarók.

Kész bluzok- Juponok-
és pongyolákból
kizárólag
Wieni és Párisi
modellek.

Kérem
kirakataim
megtekintését

minden nagyvárosi üzlettel versengző választékban raktáron.

Nyomatott a „Gutenberg“ villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Ujvidéken.